Пётем тенчери пролетаризм, пёрлешёр!

1938 АПРЕЛ 1 ЕРНЕКУН 74 (4887)-мёш №

ЧĂВАШ КОММУНЁ

21-мёш çул тухат • ПСК(б)П Чăваш Обкомёпе Тёпёстăвкомён хаçачё • Пёр №-рё 10 пус

РЕДАКЦИПЕ КАНТУР АДРЕСЕ: Город Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом Печати

ТЕЛЕФОНСЕМ: Редакторăн 0—67; Ред. заместителён 0—88; Редакци секретарён 4—40; Ежурнайăн 6—28

Чебоксарская Ц. Б. им. Горького

Партин йертсе пыракан орган ĕсен суйлавĕсене иртересси çинчен

ПСК(б)П Тĕп Комитечĕ йышăннă

П О С Т А Н О В Л Е Н И

1938 çулти апрель уйăхĕнчен пуçласа ийунĕн пĕрремĕш суруйăхăнче çити тапхăрта партин мĕн пур пуçламĕш организацисенче, районсенчи, хуласенчи, округсенчи, облăçсенчи, крайсенчи тата республикисенчи организацийĕсенче партин йертсе пыракан органĕсен суйлавĕсене иртерме кирлĕ тесе йышăнас.

Партин мĕн пур организацисен пулас суйлавсенчи чи пысăк задачи партин йертсе пыракан органĕсене çитедĕклĕ тĕрĕслĕнĕ, пирĕн партишĕн вĕçĕ-хĕррисĕр парăнса ĕслекен, халăх тăшманĕсемпе кĕрешес ĕçре тĕрĕслĕнĕ тата коммунизма партин ĕçне вĕçне çитийех сыхласа тăма пултаракан большевиксене суйласа хăварасси пулать тесе шутлас.

Партин йертсе пыракан органĕсене суйласси партилĕ-политикăлă ĕçе малашне те пур майсемпе те хăнартса пырассишĕн, парторганизацисем массăсемпе çыхăнса тăрассине çирĕплетессишĕн тата партorганизацисен умĕнче тăракан политикăла-хуçалăхла задачăсене ăнăçлăн пурнăçласишĕн кĕрешнипе пулса иртмелле.

Партин йертсе пыракан органĕсене суйласси партин шалти демократине çирĕплĕн пăхăнса тата большевикла критикăпа самокритикăпа хăйăлăн сарса пырса иртермелле.

ПСК(б)П Тĕпкомĕ.

1938 çулти мартăн 29-мĕш.

Партин йертсе пыракан органĕсене суйламали И Н С Т Р У К Ц И

1. Партин йертсе пыракан органĕсен суйлавне иртерме чухне ПСК(б)П Тĕпкомĕн пленумĕ 1937 çулти февралĕн 27-мĕшĕнче йышăннă çак решение çирĕплен пăхăнса тималă:

„Парторгăнсене суйлама чухне списăкна сасăлама чарас. Сасăласси-не, партин пур членĕсене те кандидатсене отвод тума тата вĕсене критикленĕ нимĕн чухлĕ те пулмĕн тулли права парса, уйăрăм кандидатăрăсем тăрăх туса иртермелле.

Парторгăнсене суйлама чухне кандидатсене хуппăн (вăрттăн) сасăламала тăвас".

2. Хуппăн (вăрттăн) сасăланипе суйламалла:

а) Партин пуçламĕш организацисенчен партин районĕнче, хулари конференцийĕсенче делегатсем тата партин районĕ, хулари, округри конференцийĕсенчен партин облăсри, крайри конференцийĕсене тата нацкомпартисен сĕвĕсеене делегатсем;

б) Партин пуçламĕш организацийĕсенчи парти комитечĕсен членĕсем тата (парткомсем çук çĕрте) парти организаторĕсем, райкомсен, хула комитечĕсен, округ комитечĕсен, обкомсен, крайкомсен, нацкомпарти тĕпкомĕсен пленумĕсен членĕсем тата ревизи комиссийĕсен членĕсем.

3. Партин пуçламĕш организацийĕсенчи парткомсем секретарĕсем, райкомсен, хула комитечĕсен, округ комитечĕсен, обкомсен, крайкомсен, нацкомпарти тĕпкомĕсен секретарĕсем тата бюро членĕсем çав комитетсен пленумĕсенче уçăн сасăланипе суйланаççĕ.

4. Парти конференцийĕсен (пухăвĕсен) президиумĕ тата ытти йертсе пыракан органĕсем конференци (пуху) хăй палăртнă хисеппе уçăн сасăланипе суйланаççĕ.

Конференцин йертсе пыракан органĕсене тата партин çĕнерен суйланакан комитечĕн составне çавăн пекех парти конференцин канашлакан сасă правилĕ делегатçесем те суйланма пултараççĕ.

5. Партин йертсе пыракан органĕсене суйласси конференци (пуху) партин тивĕçлĕ комитечĕн тата ревизи комиссийĕн отчотлă докладне итлене. сутсе-йăвнă тата решени йышăннă хыççăн пулса иртет.

Парти органĕсен отчочĕсене малтан партин тивĕçлĕ комитечĕсен пленумĕсенче сутсе-йăваççĕ.

Отчотлă докладсене малтан парти комитечĕсен пленумĕсенче сутсе-йăвни комитетсен пленумĕсен членĕсене парти пухăвĕсене тата конференцисенче парти организацин руководствине критиковлене тухса калас правасăр хăвармасăр.

6. Суйлавсене иртерес умĕн партин конференцийĕ (пухăвĕ) партин суйланакан органĕсен членĕсемпе кандидачĕсем мĕн чухлĕ пулмалине палăртса хурать.

7. Партин йертсе пыракан органĕн çĕнĕ составне суйламали кандидатурăсене делегатсем тăратаçе тата парти конференцинче хăйĕнче кашнине уйăрăм сутсе-йăвасçĕ (парти органĕн членне тата кандидатне уйăрăм).

Малтанах списăксем туни тата вĕсене парти конференцийĕн (пухăвĕн) ларăвĕсĕр пусне-урăх çĕрте сутсе-йăвни пулмала мар.

Пухура пулакана тата конференци делегатне кашнинех, партин йертсе пыракан органĕн составне вăл йĕ ку кандидатурăна тăратас текене, конференци (пуху) президиумĕ кандидатурă çинчен сĕнӳ пама тата сав сĕнӳне сăлтавлама сăмах парат.

Кандидатурăсене тăратма чăрăнасси çинчен сĕнӳ пулсан, конференци (пуху) президиумĕ вăл сĕнӳне конференцире йышăнма лартат, вара çĕнĕ кандидатурăсене çырма чарăнас йĕ малалла тăсас ыйтăва уçсăн сасăласа татса парасçĕ, уйăрăм кандидатурăсем тăрăх туса иртерелле.

8. Партин йертсе пыракан органĕн составне суйлама тăратна кандидатурăсене пурне те сутсе-йăваçси вĕсене конференци (пуху) президиумне тăратна чухне çырса пына йĕркепех пуласа пымала.

Кандидатурăсене кашнине уйăрăмăн сутсе-йăвнă чухне партин йертсе пыракан органĕн составне тăратна кандидатурăсене отвод тума имĕнле пулмĕн тулли права пурнăçа кĕмелле, уçăлса каласан, кашни делегат—тăратна кандидатурăсене кирек мĕн чухлĕ те отвод тума пултарат тата тăратна кашни кандидатура тăрăх „майла" та сăвăн пекех „хирĕç" те кирек мĕн чухлĕ делегатсем те тухса калама пултараççĕ.

Вăл йĕ ку кандидатурăна сутсе-йăвма чарăнасси çинчен сĕнӳ пулсан, конференци (пуху) уçсăн сасăланипе çак кандидатурăна сутсе-йăвма чарăнас йĕ малала сутсе-йăвас ыйтăва татса парат.

Парти конференцин канашламалли сасă правала делегатçесем тата пуçламĕш парторганизацисен пухăвĕсемпе партин районĕнче ПСК(б)П членĕн кандидачĕсем партин йертсе пыракан органĕн кандидатурисене сутсе-йăвнă чухне канашлакан сасăна усă курасçĕ.

9. Кандидатурăсене сутсе-йăвнă хыççăн, вĕсене хирĕç отводсем пулнă пулсан, кашнин пирки уйăрăм çав кандидатурăна парти конференцийĕ (пухăвĕ) партин йертсе пыракан органĕсене хупăн (вăрттăн) сасăласа суйламали списăкна кĕртеççĕ.

10. Партин йертсе пыракан органĕсен суйлавĕсене иртерес умĕн сасăлании результатĕсене шута илсе тухма парти конференцийĕ (пухăвĕ) уçсăн сасăласа конференци (пуху) тунă хисеппе шутлав комиссине суйласа хурать. Шутлав комиссин членĕсем шутлав комиссин председателĕне суйласçĕ.

Сасăлас умĕн шутлав комиссин председателĕ парти конференцин (пухăвĕн) делегатçесене хуппăн (вăрттăн) сасăлассине туса иртерес йĕркене çинчен ăнлантарса пама тиевçĕ.

Шутлав комиссин хуппăн сасăлас умĕн суйлав йешĕкĕсем хатĕрлеме тата хăйех вĕсене пичетлесе хума тивĕçлĕ.

11. Партин йертсе пыракан органĕсене суйлама чухне хуппăн (вăрттăн) сасăласси парти конференцин хунă ларăвĕнче ĕç тăвакан саса правалă делегатсем кăна пулнă чухне пулса иртмелле.

12. Ĕç тăвакăн саса правалă кашни делегат конференцин (пуху) партин йертсе пыракан органне суйлама палăртнă кандидатурăсен списăкĕн пĕр экземплăрне илет. Парти членĕн делегатмандачĕ çинче йĕ конференцире (пухурa) пулнă парти членĕсем списăкне çине парти членĕ сасăлама хуттăнни çинчен палăрта туса хумала.

13. Кашни делегатăн хуппăн (вăрттăн) сасăланă чухне кандидатурăсен списăкĕнчи уйăрăм кандидатурăсене чĕрçе хума йĕ партин йертсе пыракан органĕн составне постановление сармала, тесе йышăнна, Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне суднăсем тăвакан тата суднăсене йысакан савăтсене, çавăн пекех тинĕс порчĕсемпе йухан шывсем çинчи пристаньсене хозрасчот çине куçарма хушна.

Таварсем турттарас плана пурнăçлас ĕçре судна командисен интересне ӳстерес тĕллĕпе Халăх Комиссарĕсен Совечĕ 1938 çулхи навигацирен пуçласа суднăсене транспăрт-финанс планĕсем туса пама хушнă. Транспăрт-финанс планне пурнăçласан, планран ытла илнĕ тупăшăн çуррине капитанăн фондине — командăна премири пама, командăн пурнăçне лайăхлатма тата судиăн ăна техникă ĕнне лайăхлатма кулленхи расхутсене вăлъи уйăрса хумала.

План тăрăх тупăш çук пулсан, канитан фондине таварсене турттарас ĕçе йӳнетнине илнĕ перекетрен 50 процент уйăрса хумала.

Флота йусавла тытса тăрас тĕллĕпе тата судна командисен кулленхи пулакан ремонта тума, суднăсене пăхса усрама интересне ӳстерес тĕллĕпе тата кашни тинĕс суднинех тата йухан шывсем çинчи пысăк суднăсене техникă ĕнчен инспекцийĕсем пăхмалли йĕркене тăвас, тесе йышăннă.

Командăсем суднăсене йусавла тытса тăнăшăн уйăхра илекен ĕç укçи чухлĕ преми илеççĕ.

Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне 1938 çултан пуçласа тинĕс йухан шывсен транспăртĕн суднисене пăспăртласа тухма хушнă.

СССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне—сăтăрçăсем флотпа усă курас ĕçре ăна пĕтересе лартма хăтланнă пирки йăпăхса кайнă тинĕс флочĕн транспăртне 1938—39 çулсем хушшинче пĕтĕмпех йĕркелесе çитерме хушнă.

Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне йухан шывсем çинчи транспăртпа техникăлă флотăн ремонтне 1938 çулхи навигаци пуçланичченех туса пĕтерме тата ремонт ĕçĕнче пулнă рабочисене, механиксене, инженерсене тата суднăсен командисене суднăсене ремонт тунă чухне пысăк пахалăхпа ĕçленĕшĕн премисем памала тума хушнă.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне шыв çулĕсен хуçалăхне йĕркелĕ тытса тăрас тĕллĕпе 1938 çултан пуçласа шыв çулĕсем йĕнпле тăнине йăтаралаç тунă комиссиесемпе тăтăшах инспектăрла пăхса тухма хушнă.

Шыв çулĕсем çинчи работниксене навигаци пĕтнĕ хыççăн шыв çулĕсем лайăх пулнăшăн (уйăх укçи) тата отличнă пулнăшăн (икĕ уйăх укçи) преми парас йĕрке пулать.

Çавăн пекех шыв çулĕсен работниксене, нумай çул хушши транспăрт çинче ĕçленĕшĕн процент тăрăх хушса парасси пулать.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне навигаци уçăлнă тĕле пĕтĕмпех ухăтăр пулма пур пристаньсен хуçалăхсене мĕнле ремонт туса пынине. тĕрĕслесе тухма хушнă. Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне малала пристаньсене ремонт тăвас ĕçе тата вĕсене оборудовни тăвас ĕçе навигаци хупăнсанах вăхăта чăсмасăр пуçăнма хушнă.

Пароходствăсен началăникĕсене пасажирсене лайă пăхас тĕллĕпе билет кассисен, справкăсем паракан бюросен, багажсене сыхлама хураканкамерăсен тата ытти учреждениесен ĕçĕсене лайăхлатас тĕллĕпе практикăлă ĕçсем тума хушнă.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕн решенийĕ шыв транспăрчĕ çинчи чи кирлĕ участоксĕсене инженерсен кадрĕсене пумайлатас пирки тумали ĕçсене палăртать.

Производствăра ĕçлекен инженерсен Шыв транспăрчĕн управленийĕсенче тата Халăх Комиссариатĕнче ĕçлекен инженерсемпе танлаштарсан пысăкрах шалу пулать (15 процент ытла).

Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕне пароходствăсене ĕçрен тĕрĕс мар кăларса, ăна пур капитансене те тата ытти работниксене те пĕр уйăх хушшинче кайала ĕçе илме хушнă.

Халăх Комиссарĕсен Совечĕн решенийĕ тăрăх пароходствăсен началăникĕсене, вĕсен замесчитĕлĕсене, службăсен началăникĕсене, диспечĕрсене, асăл бухгалтĕрсене, тинĕс асăл инженерсене, порусен, пристаньсен тата вагзалсен началăникĕсене хăйсен ĕçĕсене лайăх, кăтартăлă туса пынăшăн хавхалантармала йĕрке пулать.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕне Шыв транспăрчĕн йертсе пыракан работниксем ним вăхăта чăсмасăр шыв транспăрт хуçалăхĕнче йĕрке туса çитерсен тата кирлĕ лек дисциплинăна ура çине тăратсассăн шыв транспăрчĕн хайĕн ĕçне лайăхлатма пур майсем те пур, тесе шутлать.

Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕ шыв транспăртĕнчи сăтăрла елементсен йулашкийĕсене тăрă шыв çине кăларса, вĕсене тымарпек кăкласа пăрахса, работниксен çĕнĕ кадрĕсене тата хăйăлăн ĕçе лартмала, сăтăрçăсенчен йулнă сийенсен йулашкисене пĕтересе тĕллĕпе ĕçе татах та вăйлăн сармала, ку ĕçре Ленин—Сталин партийĕн ĕçне чĕрепен йуратакан, партире тата партире тăман большевиксем çине, шыв транспăрчĕн стахановĕнчĕсем çине тайăнса ĕçлемелле.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрчĕн пур работникĕсенчен те ĕçре дисциплинăлă тата организацилĕ пулса, шыв транспăртне кĕске вăхăтрах халăх хуçалăхĕн чи малта пыракан отрăлисен шутне хăпартса çитермелле пытать.

(ТАСС).

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Советĕнче

Шыв транспăрт ĕçĕсем çинчен

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ çакна палăртнă:—Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕ, условисем лайăх пулнă пулин те, 1936 çултан пуçласа государствăн таварсем турттарас планне пурнăçламасть.

Суднăсене çителĕксĕр сыхлани тата йăпăх пăхни, суднăсемпе усă курас ĕçре сăтăрла елементсем суднăсене пĕтересе практикăна хавхалантарни—флота техникă ĕнне йăпăхтарса çитерне.

Шыв транспăрт ĕçĕнче кирлĕ лек ĕç дисциплини çук. Дисциплинăна çирĕплетессишĕн кĕрешес вырăнне, дисциплинăлă взыскăнисем массăлăн хуравçĕсем, Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕ лайăх работниксене хавхалантарас тĕллĕпе пачах та çителĕксĕр ĕçлет.

Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕн политуправленийĕ пачах та ĕçлеменнине Шыв транспăрт ĕçĕнче политикăлă воспитани ĕçĕ калама çук йăпăх пулса пырать.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕн ĕçне çителĕклĕ мар тесе йышăнса, унăн ĕçне лайăхлатса йăма-пылай ĕçсем тума палăртнă.

Инçет Хĕвелтухăç басссейнисĕр пусне, Тинĕс порчĕсене тинĕс пароходствин составĕнчен уйăрса, вĕсене тĕрех Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне пăхăнтармала тунă.

Нефть турттарассине лайăхлатас тĕллĕпе Каçпири нефть турттаракан флота уйăрăм пароходствăна уйăрнă. Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕн составĕнче йăтаралаç нефть турттаракан флотăн управленине тума йышăннă.

Çавăн пекех Атăлри нефть турттаракан пĕтĕм флот та Атăл тăрăх нефть турттаракан уйăрăм пароходствăна уйăрлать.

Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕн тĕп управленийĕсем çине те 1936 çулти ийулĕн 15-мĕшĕнче „Промышленăçăх Халăх Комиссариачĕнчен тĕп управленийĕсен хозрасчотлă правийсем çинчен" йышăннă постановление сармала, тесе йышăнна, Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне суднăсем тăвакан тата суднăсене йусакан савăтсене, çавăн пекех тинĕс порчĕсемпе йухан шывсем çинчи пристаньсене хозрасчот çине куçарма хушнă.

Таварсем турттарас плана пурнăçлас ĕçре судна командисен интересне ӳстерес тĕллĕпе Халăх Комиссарĕсен Совечĕ 1938 çулхи навигацирен пуçласа суднăсене транспăрт-финанс планĕсем туса пама хушнă. Транспăрт-финанс планне пурнăçласан, планран ытла илнĕ тупăшăн çуррине капитанăн фондине — командăна премири пама, командăн пурнăçне лайăхлатма тата судиăн ăна техникă ĕнне лайăхлатма кулленхи расхутсене вăлъи уйăрса хумала.

План тăрăх тупăш çук пулсан, канитан фондине таварсене турттарас ĕçе йӳнетнине илнĕ перекетрен 50 процент уйăрса хумала.

Флота йусавла тытса тăрас тĕллĕпе тата судна командисен кулленхи пулакан ремонта тума, суднăсене пăхса усрама интересне ӳстерес тĕллĕпе тата кашни тинĕс суднинех тата йухан шывсем çинчи пысăк суднăсене техникă ĕнчен инспекцийĕсем пăхмалли йĕрке тăвас, тесе йышăннă.

Командăсем суднăсене йусавла тытса тăнăшăн уйăхра илекен ĕç укçи чухлĕ преми илеççĕ.

Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне 1938 çултан пуçласа тинĕс йухан шывсен транспăртĕн суднисене пăспăртласа тухма хушнă.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне—сăтăрçăсем флотпа усă курас ĕçре ăна пĕтересе лартма хăтланнă пирки йăпăхса кайнă тинĕс флочĕн транспăртне 1938—39 çулсем хушшинче пĕтĕмпех йĕркелесе çитерме хушнă.

Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне йухан шывсем çинчи транспăртпа техникăлă флотăн ремонтне 1938 çулхи навигаци пуçланичченех туса пĕтерме тата ремонт ĕçĕнче пулнă рабочисене, механиксене, инженерсене тата суднăсен командисене суднăсене ремонт тунă чухне пысăк пахалăхпа ĕçленĕшĕн премисем памала тума хушнă.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне шыв çулĕсем хуçалăхне йĕркелĕ тытса тăрас тĕллĕпе 1938 çултан пуçласа шыв çулĕсем йĕнпле тăнине йăтаралаç тунă комиссиесемпе тăтăшах инспектăрла пăхса тухма хушнă.

Шыв çулĕсем çинчи работниксене навигаци пĕтнĕ хыççăн шыв çулĕсем лайăх пулнăшăн (уйăх укçи) тата отличнă пулнăшăн (икĕ уйăх укçи) преми парас йĕрке пулать.

Çавăн пекех шыв çулĕсен работниксене, нумай çул хушши транспăрт çинче ĕçленĕшĕн процент тăрăх хушса парасси пулать.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне навигаци уçăлнă тĕле пĕтĕмпех ухăтăр пулма пур пристаньсен хуçалăхсене мĕнле ремонт туса пынине. тĕрĕслесе тухма хушнă. Шыв транспăрт Халăх Комиссариатне малала пристаньсене ремонт тăвас ĕçе тата вĕсене оборудовни тăвас ĕçе навигаци хупăнсанах вăхăта чăсмасăр пуçăнма хушнă.

Пароходствăсен началăникĕсене пасажирсене лайă пăхас тĕллĕпе билет кассисен, справкăсем паракан бюросен, багажсене сыхлама хураканкамерăсен тата ытти учреждениесен ĕçĕсене лайăхлатас тĕллĕпе практикăлă ĕçсем тума хушнă.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕн решенийĕ шыв транспăрчĕ çинчи чи кирлĕ участоксĕсене инженерсен кадрĕсене пумайлатас пирки тумали ĕçсене палăртать.

Производствăра ĕçлекен инженерсен Шыв транспăрчĕн управленийĕсенче тата Халăх Комиссариатĕнче ĕçлекен инженерсемпе танлаштарсан пысăкрах шалу пулать (15 процент ытла).

Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕне пароходствăсене ĕçрен тĕрĕс мар кăларса, ăна пур капитансене те тата ытти работниксене те пĕр уйăх хушшинче кайала ĕçе илме хушнă.

Халăх Комиссарĕсен Совечĕн решенийĕ тăрăх пароходствăсен началăникĕсене, вĕсен замесчитĕлĕсене, службăсен началăникĕсене, диспечĕрсене, асăл бухгалтĕрсене, тинĕс асăл инженерсене, порусен, пристаньсен тата вагзалсен началăникĕсене хăйсен ĕçĕсене лайăх, кăтартăлă туса пынăшăн хавхалантармала йĕрке пулать.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕне Шыв транспăрчĕн йертсе пыракан работниксем ним вăхăта чăсмасăр шыв транспăрт хуçалăхĕнче йĕрке туса çитерсен тата кирлĕ лек дисциплинăна ура çине тăратсассăн шыв транспăрчĕн хайĕн ĕçне лайăхлатма пур майсем те пур, тесе шутлать.

Шыв транспăрт Халăх Комиссариачĕ шыв транспăртĕнчи сăтăрла елементсен йулашкийĕсене тăрă шыв çине кăларса, вĕсене тымарпек кăкласа пăрахса, работниксен çĕнĕ кадрĕсене тата хăйăлăн ĕçе лартмала, сăтăрçăсенчен йулнă сийенсен йулашкисене пĕтересе тĕллĕпе ĕçе татах та вăйлăн сармала, ку ĕçре Ленин—Сталин партийĕн ĕçне чĕрепен йуратакан, партире тата партире тăман большевиксем çине, шыв транспăрчĕн стахановĕнчĕсем çине тайăнса ĕçлемелле.

ССР Совнаркомĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕ Шыв транспăрчĕн пур работникĕсенчен те ĕçре дисциплинăлă тата организацилĕ пулса, шыв транспăртне кĕске вăхăтрах халăх хуçалăхĕн чи малта пыракан отрăлисен шутне хăпартса çитермелле пытать.

(ТАСС).

Партстроительствă ыйтăвĕсемпе ĕçлекен семинарсем

Ярославль облăçĕнчи пур районсенче те парти райкомĕсем çумĕнче партстроительствă ыйтăвĕсемпе ĕçлекен семинарсем организацилеççĕ. Семинарсем ăланах ĕçлесе тăрасçĕ. Семинарсенче парткомсен секретарĕсем, парторгсем тата вĕсен заместительĕсем—пурĕпин çын ытла вĕренеççĕ.

Семинарсен программинче партстроительствă ыйтăвĕсем пĕлнĕ, парти пухăвĕсене иртерме хатĕрленесси тата вĕсене иртересси, парти хуçалăхне йĕркелесе пырасси т. ыт. те.

Нумайĕш районсенче семинарсен программисене географи, выраç чĕлхи тата математикă предметчĕсене те кĕртнĕ.

(ТАСС).

ЙУТ ÇĔРШЫВСЕНЧЕ

10 пин çынлă митинг

НЙУ-ЙОРК, 29-мĕш. (ТАСС). Нйу-Йоркра, „Йуннон Скверĕ" тенкен вырăнта, республикăлă Испани никама пăхăнса тăман çĕршыв пулассишĕн кĕрешнине хисеплесе, 10 пин çынлă митинг пулса иртнĕ.

Митинга пухăнакан президент Рузвельт тата государствăн секретарĕ (йутĕршыв ĕçĕсен министрĕ) Хелл патне телеграммă йăнă. Сав телеграммăра республикăлă Испанине хĕçпăвал ăмала мар тунине пăраххăçа кăларма, республикăлă Испанине хĕçпăвал сутмала тума ыйтнă. Франци правительствин пуçлăхĕ министр Бĕвум патне те Испани „ĕçне хутшăнмала мар" тĕкĕн киревсĕр политикăна пĕтерме ыйтса телеграммă йăнă. Митингра республикăлă Испанине пулăшассине вăйлатасси çинчен резолюци йышăннă.

Митингра Америкăри тĕрле обществăлă организацисен представительĕсем, коммунисла партин представительĕ тухса сăмах калаçнă.

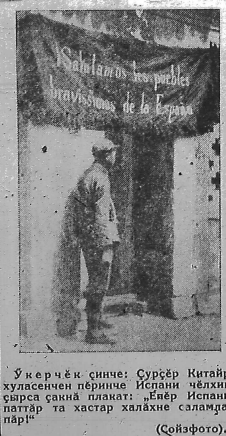

Ӳнерчĕк çинче: Сурçĕр Китайри хулисенчен пĕринче Испани чĕлхипе сырса çакнă плакат: „Ĕнĕр Испанин паттăр та хастар халăхне саламлатпăр!"

(Сойзфото).

Фашисăма хирĕçле митинг

Мартăн 27-мĕшĕнче Варшавăра фашисăма хирĕç массăлă митинг туса иртнĕ. Митинга профсоюзсем организацилеççĕ.

„Роботник" йăтлă хаçат пĕлтерĕ тăрăх, митингра тухса калаçакансем Австрине турттса илнĕ май фашисла Германи Польшăна хăратса тарасси ӳснине катартса панă. Хаçат çапла палăла тăвать: Польшăра рабочисен, хресченсен тата ĕçлĕхлĕ интеллигенцин фашисăма хирĕçле фронтне тума сĕннĕ оратăрсене митингра пулнисем тавалланă ала çупса йышăннă.

(ТАСС).

Франçине хирĕçле пропаганда

РИМ, 29.III (ТАСС). Италири фашисла хаçат-журналсем темиçе кун хушши ĕнтĕ Франçине хăратас шутпа çырăла статйăсемпе тулаççĕ. Пур хаçатсем те Испани правительствине Франци хушшинчи вăрçа халех пуçласа йăрат, тесĕ çыраççĕ.

„Ресто Дель Карлино" хаçат çакна май: „Британи правительствин пĕр министрĕ Англи чиккипе Рейн тăрăх кайăт, тенĕ. Мĕншĕн-ха епĕр Италин чиккипе Пиреней çур. тăрăвĕ тăрăх кайăт тесе калама пултарăмастăпăр?"—тесе çырать.

Авиаци министрĕн помощникĕ Валле мартăн 28-мĕшĕнче калана сăмахĕ çинчен те çаплах çырасçĕ. Валле Муссолини çине кăтартса, „Итали авиацийĕ хăйĕн ĕçне пуçлама питĕ васкаса приказ кĕтет" тесе калана.

Çапла суйă хыпарсем пĕлтернипе, хăратнине пĕрлех, Франци правительстви çинчен елек сарнипе пĕрлех, Итали хаçат-журналĕсем Франçине „Нацилĕ правительства" текенинне тусăм, малашнехи ĕç питĕ ăнса пуçăсси çинчен сӳйлеттенине Франçине астарассăн.

Çавăн пек правительствă туни халĕ Римра пыракан Англипе Италин хушшинчи калаçăна çул ӳçса пани пулĕччĕ. Итали, Англи, Германи, Франци правительствисем кирлĕ тăвас çула ӳçса пани пулĕччĕ, тесе çырать „Трибуна" хаçат.

Агитатăрсене пулăшу

„РСФСР Верховнăй Советне суйламали Положенине“ вĕренмели кружокăн ĕç планĕ

(ВКП(б)П Мускав Комитечĕне Мускав хула Комитечĕ сĕннĕ план)

1-мĕш ЗАҢАТИ

РСФСР Государствăна влаçĕн асла органĕсен пулăс суйлавĕсем çинчен

СССР Сойуз Верховнăй Советĕн пулăс иртнĕ-суйлăкĕн итогĕсем тата вăл суйлавсем мĕлле пырăн йышăнăса тăвăн.

РСФСР Верховнăй Советĕн пулăс суйлавĕсем тата вĕсем мĕлле пырăн йышăнăса тăвăн.

Коммунистсемпе партирпе тăмашăнсем сойузне сирĕлăтесе пырса, халăхăн ирĕр тăшманĕсенĕ, сăлтăмла-троцкисла - бухаринсене тата фашисема тара кĕрĕшме ытти пĕтĕм ирĕрсене пĕр шеллемеçĕр тенĕ-тымарĕнех пĕтерсе пырса. СССР Сойузĕнни çĕршывсенчен Ленин—Сталин паттăрлăх çĕршывĕнни Ленин—Сталин паттăрлăх вĕренĕвĕ ăнăçлăхпа коммунизмăна çĕнĕ çĕнтерĕвсем патне ирăссĕç.

РСФСР — пурнăç пăхăнăç халăха суверенлă республикăсем.

РСФСР-ĕн общественăлă ăстрапĕсем.

РСФСР-ĕн государственлă устройстви.

РСФСР-не кĕрекен крайсем,областьсем тата автономлă советлă социалистлă республикăсем, (географи картти тăрăх вырăнĕсем). Пирĕн çĕршывăрн 170 мĕлйăн халăхăн икĕ пăрçĕмĕнни пайне (½) РСФСР территорийĕ çинче пурăнать.

РСФСР-ĕн государственлă влаç органĕсем тата государствăлă тытăмĕ.

Автономлă советлă социалистлă республикăсен государствăлă влаçĕн асла органĕсем тата государствăлă тытăмĕ.

ЛИТЕРАТУРА:

РСФСР Конституцийĕ. I VI-мĕш главăсем.

СТАЛИН. СССР Сойузĕн Конституци пройекчĕ çинчен. II-мĕшне III-мĕш вăрăсем.

МОЛАТАВ. Социализăмăн Конституцийĕ. (Советсен Пĕтĕм Сойăрăн Чрезвычайлă VIII съезчĕнче калăнă сăмах). III-мĕш вăрăм.

КАЛИНИН. РСФСР Конституцин пройекчĕ çинчен. (Советсен Пĕтĕм Российăрăн Чрезвычайлă XVII съезчĕнче тунă доклад).

Тĕп суйлав комисси пĕлтерни (СССР Сойузĕн Верховнăй Советĕн 1937 çулхи декабрĕн 12-мĕшĕнче пулăса иртнĕ çуй ларăсĕнче коммунистсемпе партирпе тăмашăнсен блок кандидатĕсемĕпĕн мĕнле суйланăса сăвă палăк çинчен).

2-мĕш ЗАҢАТИ

Суйлав праçи. суйлав системи

Буржуала демократи— пуйăнăнăсемпен сес усăлă демократи, буржуази шуç пулăса тăнине витĕр тăракан демократи.

Буржуалă-демократлăх конституцийĕнче ĕçлăнăсем праçисене пĕчĕкленсе пулăни.

Буржуалă демократи йăнăшĕнни çеç пулăни. Фашисем çĕршывĕсенче халăхăн вăрçăлă политикăна права та çук.

Канăнăсăм условийĕсенче ĕçлăнăсем хăйсене буржуалă конституцисем паракăн мĕскĕн-правăсемпе те усă курма пултăрăмăнни çинчен. СССР Сойузĕнче вĕсене ситĕнĕç социализăмăпа, советлă демократăпа чечекленсе сарăлма кирлĕ материаллă условисем пĕтĕмĕшпех пурăн çинчен тата вăл демократăн РСФСР Конституцийĕ çинче мĕлле палăрса тăнăн çинчĕн. Пирĕн çĕршывра социализмăпа строительствă çĕнтернĕ факт РСФСР Конституцийĕ çинче мĕлле палăрса тăнăн. Хусалăхăн социализмăпа системи тата производствă хатĕрĕсене средствисем социализмăпа харăлăхăк пулса тăнăн. РСФСР-ĕн экономикăна пикĕсĕ. Ĕçлăнăсем пуйăн та культурăлă пурнăçĕ чечекленсе ӳссе пынăн.

Сталинла Конституци—тĕнчери чи демократлăх Конституци. Вăл граждансене гарантилĕ анлă правăсем паракăт. Пирĕн çĕршывра суйлавсем пурпĕр те тивĕç. пĕртан, тăрăмех суйламалăн суйлав правăсем тăрăх вăрттăн (хупă) сасăланине пулса иртеççĕ.

РСФСР-ри пурпĕр те тивĕç суйлав правăсем тата вăл мĕнпе палăрса тăраç. РСФСР-не кам суйлама тата суйламалă пулăтăрăç.

Вăрттăн (хупă) сасăлăсси. тата вăл мĕнле вырăн йышăнăса тăраç.

ЛИТЕРАТУРА:

РСФСР Конституцийĕ. I-мĕшне II-мĕш главăсем.

РСФСР Верховнăй Советне суйламали Положени. I-мĕш главăр.

ЛЕНИН. Буржуалă демократи тата пролетариат диктатури çинчен тезиссем тата доклад. Соч. т. XXIV, стр. 7—20.

СТАЛИН, СССР Конституци пройекчĕ çинчен. III-мĕш уйрăм.

СТАЛИН. Америкăри хаçат пĕрлешӳвĕ „Скрипс—Говард Ньюспейперс“ председателĕпе Рой Говардпа калаçни (йулашки-пăтăй).

МОЛАТАВ. Совет Конституцинни улăштарусем çинчен (СССР Сойузĕнни Советсен VII съезчĕнче 1935 с. февралĕн 6-мĕшĕнче тунă доклад).

МОЛАТАВ. Социализăмăн Конституцийĕ. II-мĕш уйрăм.

КАЛИНИН. Совет влаçĕ ĕçлăннисене мĕн пачĕ. СССР тата капиталисăм çĕршывĕсем. V-мĕшпе VI-мĕш главăсем.

3-мĕш ЗАҢАТИ

РСФСР Верховнăй Советне суйламали суйлав округĕсемне суйлав участкисене мĕнле тавăçсе

РСФСР Верховнăй Советне суйламали суйлав округĕсем—пĕр округа 150 пин çын кĕрет.

РСФСР-ĕн ĕлĕкхи Конституцинчи суйлав участкисене тăвассăн производствăлă принципĕ тата РСФСР-ĕн çĕнĕ Конституцинчи территориллĕ принцип.

Суйлав округĕсемне суйлав участкисене кам тăвать. Суйлав округĕсемне участкисене халăра тата йалта, уйрăм вырăнсенче, пулăшăнсенче, карапсем çинче т. ыт. çĕрте мĕнле тăвăçсĕ.

4-мĕш ЗАҢАТИ

Суйлав комисси. суйлавçасен списокĕсем. Кандидатсем тăратăс ĕçке

РСФСР Верховнăй Советне суйлас ĕçĕнче ĕçлекен Тĕп суйлав комисси. Округри, участкăри суйлав комиссисем, вĕсем составĕ, вĕсем тумали ĕçсем, тата вĕсене кам çирĕплетĕ. Суйлав комиссисенче тумали еркăсем.

Суйлавçасен списокĕсене кам тăвать. Суйлавçасен списокĕсене камсене кĕртмелĕр хăваракăç. Çар службинче тăракансене суйлавçасен списокĕсене кĕртмелĕ ĕçке. Граждансене суйлавçасен списокĕсене мĕнле майпа палладиттараççĕ.

Суйлавçасен списокĕнчен кăларăлă пирки тата суйлавçасен списокĕсене тĕрĕс мар кĕртнĕ пирки жалăйăсем параçенне мĕнле тавăçсĕ.

РСФСР Верховнăй Советне суйламалăн кандидатсем тăратăлă мĕнле организацисем пултараççĕ.

Кандидатсем тăратас тата вĕсене регистрацилес ĕçке. Суйлама тăратăлă кандидатсен хушамăвĕсене пĕлтермелĕн пичетлесе кăларас ĕçке. Коммунистсемпе партирпе тăмашăнсен Сталинла блокĕ РСФСР Верховнăй Советне суйламалăн суйлав кампанине ăнăçлăн иртересленчи пит паха та кирлĕ услови.

РСФСР Верховнăй Советне социализăмла тăвăн çĕршывăн патриочĕсене, республикăн тивĕçлĕ сыннисене, Ленин—Сталин ĕçĕпен, рабочисен тата пĕтĕм ĕçсăмсинсен телейĕпен çирĕплен кĕрешекенсене суйлар.

Большевикла енсĕмлĕзе тата сăлĕрех сĕкласр! Социализăм тăшманĕсене, халăх тăшманĕсене, сăлтăмла-троцкисла бухаринсене—фашисăм тарçисене, шпионсене, диверантсене, вредителсене, сыннĕлереçенсене—капиталисăмла вĕрттăнпăрăх ăтĕнчĕсене пĕр шеллемесĕр тĕп тăвар!

5-мĕш ЗАҢАТИ

Сасăлас ĕçке тата суйлавсен резуьтатĕсене палăртасси

РСФСР Верховнăй Советне суйламали куçа тата сехетсене пилăртса хурас ĕçке.

Суйлав бюллетенĕ. конверт. суйламали йĕпçĕк. суйлав участкинче бюллетенсене сырса тултармали пулĕмсем.

Суйлавçăн сасă памашкăн суйлав участкинне тĕрĕмĕк хăйĕн пăма кирли çинчен.

Суйлав бюллетенĕне конверт парас ĕçке. Суйлав бюллетенне сырса тултатмали ĕçке. Хут илемленнисем тата шпилидсем бюллетене мĕнле тултарасçĕ. Суйлав бюллетенĕсем тăрăх сасăсене шута илес ĕçке тата суйлав участки тăрăх сасăланин резуьтатĕсене пĕлтерес ĕçке. Участкăсенчи суйлав комиссисен протоколĕсем тăрăх Округ суйлав комиссинче сасăсене шута илес ĕçке. Округ тăрăх суйланă кандидата пĕлтерес ĕçке. РСФСР Тĕп суйлав Комиссийĕ суйлавсене тĕрĕс мар тесе йышăнас мĕн пулсан, кандидатсене сĕнĕрен сасăлама суйламалăн тавас ĕçке, тата суйлавсене мĕнле сăлтăмсемпе тепĕр хут иртермелле тăвасси çинчен.

ЛИТЕРАТУРА:

РСФСР Верховнăй Советне суйламали Положени VII тата VIII-мĕш главăсем.

Манăн ĕçлес, пурăнас килет

Асăлă Социализăмăла революцин совет çĕршывĕнчи хĕрарăмсене арăсынçемне пĕртан права панă. Ун çинчен Сталинла Конституцине тепĕт лайăххăн кăтарса панă. Татах та лайăх ăнланса илме енĕ хамăн пурнăçăн ĕçлĕхсемне сутатса параслăн.

Епĕ пĕчĕкреннех тăлăхра ӳснĕ çын. Маманăн аттене анне йăвăр пурнăçа чăтаймасăр вăхăтсăрах вилнĕ. Пуйăнсем патĕнчен тухмасăр ирĕн-кăçăн пулин те семйене тăрантармалăх ĕçлесе илеймен. Вĕсем вилсен пире татах та йăвăрлах лекрĕ. Епĕр, 7 çулхи йăмăкпа йăлсем тăрăх çăкăр татăкĕ пухса çӳреме тухса кайаттăмăр. Мĕн-мĕн курман-ши ун чухне. Тавлăкĕне çимесĕр дарни, йĕпеле сивĕ сăнтлăкра шăнса çӳрени час-часах пулкалаччĕ. Ака пĕрре, çуркунне йăмăкпа ирех тăтăмăр та сыпăкри йăла çăкăр пуçтарма кайрăмăр. Ирхине шăнăр тăнăран кайма аванччĕ. Анчах епĕр кайала киличчен шăн ирĕлсе кайрĕ. Ун талкишĕн шыв сарăлса кайрĕ. Епĕр шывра ишсен-ишсен ывăнса çитрĕмĕр, ывăннине шăнса кайнине те мĕлместĕр, йĕретпĕр кăна. Çав хушăра пирĕн патран хамăр йалти,пĕр пуйăн лашапа шăхăрса çеç иртсе кайрĕ, савăрăнса та пăхмарĕ. Йăл патперех çитсен çеç хамăр пек пачар пурнăкан çын пирĕн пата чупса пырса пире хăйĕн килне илсе кĕртрĕ.

Çăкăн пек асаплăх кунсене пăян кун тă манаймастăн епĕ. Вĕсем пурте куç умĕнчи пекех. Хăшпĕр чухне вĕсене аса илетĕн те чун хурланса кайăт манăн. Халĕ савăнатăн епĕ. Мĕншĕн тесен мана совет влаçĕ, коммунистсен партинĕ çăн йăвăрлăхран ăларса телейлĕ, пуйăн пурнăç туса пачĕç. Епĕ халĕ Шупашкарти спирт савăтĕнче штемпелçем тунă çĕрте ĕçлетĕп. Калас пулаг, ĕçре епĕ ытти рабочисенчен ниҫҫăн ĕнчен те йулса пымастăн. Чăнах та малтанхи халăхăнче ĕçлеме вĕренменскерне йăвăр пекчĕ. Кăларахпа техникăна вĕренсе пынă май ĕç çăмăлланнă çемĕн çăмăлланса пычĕ. Çырма та вулама та вĕренсе çитрĕм.

Манăн норма тăрăх кунне 24000 штук штемпел тумала, епĕ халĕ йăлана 55000—60000 штук туса каларатăп. Çитменне тата ĕлĕкрех ку выраппа икĕ çын ĕçлене пулсан, халĕ епĕ пĕчĕнех пĕтĕм ĕçе ĕлкĕретĕп.

Ĕçсăкçи ӳссе пынă май пурнăç пĕтĕмпех урăхланчĕ. Пурте çителĕкле. Ĕçлесе илнĕ укçа çиме те, тумланма та, кĕнеке-хаçат т. ыт. ăпаналесне илме те ытлашшинех çитет.

Иулашкинчен çакна çеç каласшăн: епĕ инвалид пулин те манăн производствăра ĕçлес хастарлăх пысăк. Совет влаçĕ пур çынна та ĕç тупса парать, ĕçлеме пултарайманнисене тĕрлĕ майпа пулăшать. Мана тăлăхран çакăн пек йăрăлăп çын туса çитĕнтернĕшĕн коммунистсен партине уйăн çулпуçне Сталина йăлтăна пысăкран та пысăк спасиби.

Спирт савăтĕнчи стахановкă **Й. Борисăна.**

Ăмăрту догăвăрĕсем турĕç

КАНАШ. Вакунсем йăсакан саватăн тавар комбинатĕнче ĕçлекенсем социализăмла ăмăрту догăвăрĕсене турĕç. Рабочисем хăйсен догăвăрĕсенче промфинплана иртерсе тултарма, простой, брак пулассине пĕтерме тата ытти обязательствăсем те илчĕç.

Илнĕ обязательствăсене рабочисем иртерсе тултарма пултарăçăр. Анчах ĕçе пĕр ситменлăх—ĕç вайне тĕрĕс организацилемени чăрмантарат. Çавăн пирки рабочисем йĕркеле ĕçлемеççĕ. Ака, сăмахран, пĕр рабочи, ерне хушши пĕ уйăх хушши пĕр станок çинче ĕçлет, унтан тепĕр ĕçе куçарассĕç. Рабочине пĕрре вĕренĕ ĕçе ĕçлеттермеççĕ.

Хăшпĕр чухне тата материал ситменнине ĕç чăрăнса тăраç.

Пĕр, рабочисем, тăрăшса ĕçлетпĕр, Лайăх ĕçлесен хамăрăнни те, сăвăтăнăн та аван. Епĕр цеха йертсĕ пыракансенчен кăтартăр ситменлĕ ĕçсене васкасах пĕтерме ыйтатпăр.

Рабочи М. Магаҥăв.

Куҷтмассăлă ĕçе вăйлатмала

ÇĔРПҮ. Пысăк Чăрăп йăлсоветĕнче пулав çурчĕ, пуçламăш шкуç (пиçĕ учительĕл) пур. Анла пулин те массă хушшинче нимĕнле куҷтурăлă-массăлă ĕç те çук.

„РСФСР Верховнăй Советне суйламăлăн Положенине“ йăлсоветне кĕрекен ниҫҫăн колхозра та вĕренме тытăнман.

Вулав çурчĕн пуçлăхĕ М. Васильйăн вуламăшĕ хăйĕн ĕçне тумасăр, вулав çурчĕнче пулмасăр, çурчĕ-ҫунă ларăр. Учительсем те ачасене вĕрентинĕр пуçне обществăлă ĕçе хутшăнса. ĕçлемеççĕ, маслă хушшинче хăйсене палăртмасçĕç.

Кулăтмасăлă ĕç сителĕкĕрни —йăлсоветĕ хăй массăна сиххăса ĕçлемеллинчен килет. Йăлсоветĕ те, ревизи комисси те хăйсен çуттаăйăри ĕçсем çинчен çуйавçасене отчот туса панăн, çынсинчен шутламасăрах те пулас. Йăлсовет председателĕ Ориккин йăлтăн йăлсоветĕнче ĕçлес вырăнне, час-часах ĕçмĕ хыссăн сĕрет. Йăлсоветĕн сенипийĕсем ĕçлемеççĕ.

Йăлсоветĕнче хутла пĕленнипе пĕлсах пĕлекенсем 26 çын шутланаççĕ. Вĕсене вĕрентмо тытăнман-ха. Хут, карапăш, кĕнекесем те пăсе хăтĕрленĕ. Ситĕнниссене хутла вĕрентеççине кулăтсекçи те ĕçлемеçт.

Çавпапăкалах ҥĕхир секçи те сителĕлĕ, ĕçлесе пырайăмăсăр-ха. Колхозсенче агрокурҫоккем ĕçлемеççĕ.

Çамрăксем хушшинче ĕçлесси те сителĕклĕ пулса пымасăр-ха. Çамрăксене политикăла воспитани парас ĕçре комсомолçĕсем вăйа хурса ĕçлемеле, анчах кулăти пуçламăш комсомол организацин хуçсинче кăна шутланăт. Хăшпĕр комсомолçĕсем ани-тăват ҫăмăл кĕнеке çеç вулăма тăлемен, пухăсем пулмасăр, политкружок ĕçлемест. Комсомол райкомĕнче ĕçлекенсем комсомол организацинче пулмасăр, пулăшу памасăр.

Канăла йăрамасăр, ĕçсене вăйлатса йарас тесе тăрăшсах ĕçлеве тытăмалла.

П. Павлăв.

П. Гринев

Совет çĕрĕçĕн кулăтури

Пирĕн çĕршывăн йăлхусăлăхĕ тунă тĕрĕмсем пĕтĕм тĕнчешĕн цăлăп пулса тăрассĕ. Пирĕн çĕршыв йăлхусăлăх продукцин пуçне тĕрес ĕçпĕне пысăк ĕçлемеллĕ турĕ. Çакăсем вĕсем совет граждансенне калăнни сакkунăн савăнăçпа хавхалантарассĕç, чикĕ леш енчи хăмăрăн туссене тĕлĕнтерсе савăтăрассĕç, тăшмансене тискер кайăксен хăйăрлăхĕнче сиктерессĕ.

Пирĕн ĕçлемесен пахалăхĕ йăлхусăлăх продукцинсем кăларассине хăшпĕр çĕршывсемпе ССР Союзĕ хушшинчи уйрăмлăха кăтартакан шифрсене пăхсан тата та ӳсăн куçăнаç. Коллективлăн пуçланнă тĕлте ССР Сойузăн тăрăвлăх пĕтĕм тĕнчине туса илнĕ пĕрчĕлĕ тăрăсен хисеппинен 18 процентĕ чухăл ĕçе пытланнă. Çурçĕр Америкăн вăл вăхăтра 34,6 процентĕ—ССР Сойузĕнчен икĕ хут илăраха йăхăн, туса илнĕ, 1934 çул тĕлне вăрттăнах хытă ӳсăннăç. Çурçĕр Америкăн ку вăхăтра тĕнчери хисеппи 20,6 процентне çеç туса илет, çав вăхăтран ССР Сойузĕ—23,2 процент туса илет.

Кун хыççăнах сулсем çинчен тĕрĕс шифрсем çук. анчах та вăхăтра паниех те кирлĕ вăйăлсем тума май парассĕç.

Пирĕн çĕршыв 1934 çулта 5400 мĕйăн пăт тырă туса илнĕ. Ку ӳнăчăк пĕтĕм тĕнчине туса илнĕ пĕрчĕлĕ тырăсен хисеппинен 23,2 проц. шутланнă. Ирех çĕршыв 7 мĕйăнран пăт тырă туса илнĕ, анла пулсан тырă туса илекенпе ССР Сойузĕ пĕтĕм тĕнчери вырăнсем тата вăтлăрах ӳсĕç. Çапла вара пирĕн çулта пĕтĕм тĕнчине туса илнĕ тырă шучĕ тĕнчен ССР Сойузĕ чĕркĕнне вăтлăрах туса илни тавлашусăр факт пулса тăрать. Хăй мĕнле пĕлтерет совхозсемпе колхозсен ушкăнĕсем, урăхла каласан, кĕркунне

Сталин йăлтăн колхозсемпе совхозсем пăлăртăр:

Станцă йăхĕсем	Норăм	1935 çулта пухса илнĕ (центнерпа)
Шепетовка (Каменец-Подольск облăçĕ)	65	16
Полтава (Полтава облăçĕ)	38	5
Кирăвă (Николайевск облăçĕ)	41	1
Синельниково (Днепропетровск облăçĕ)	44	7
Херсон (Николайевск облăçĕ)	36	17
Мариупăл (Донецк облăçĕ)	35	1

Сапăлах условийсем çавнашкал пулнă пулин те, кăнтăрти районсем тухăçăн тырпул туса илнĕ. Анла пулсан, çутçанталăкăн начар условийĕсене сирсе пăрахма май паракан мĕнле те пулин урăх условисем пулнă. Вăл условисем: çĕрĕçĕн çĕнĕ культури тата коллективлă ĕçлемĕн вăйĕ пулăса тăрать.

Пирĕн çĕрĕçĕн лайăх йĕнĕ вăл—йăла пачăк тăрăх туса пынине. Пăлхусăлăх пăхăнăвĕ çинчен илнисем, пачăк çĕнĕрен тăвакан ӳсĕмсем пирĕн çĕршыва, шăнăр тăнăн хăйсен колхозсемпе совхозсем практикăла ĕçне кĕртеккен мĕлĕшшăн колхозникисемпе совхозникисен, совхозсенчи рабочисемпе работницăсен пурăнăç пăхăнăвĕсене çĕнĕрен пăхăнăва пăхăнăвĕсене çĕнĕрен пăхăнăва пăхăнăвĕсене çĕнĕрен пăхăнăва

1938 çулхи суракипе умĕн

Тĕн хĕрăма тĕттĕмре усраť

Капиталисмăлла государственнăй хĕрăмĕсем арçынсемне пĕртăн правапа усă кураймаççĕ. Хĕрăмĕсемне пусмăрта усраççĕ. Капиталисмăла государственнăй пулса пыракан экономикăлă кризисĕсем хĕрăмăн пурнăçĕнче начарлатса пырасçĕ, хĕрăмĕсемĕн ĕçĕр çĕрĕссĕ. Ăçĕр хĕрăмĕсем проститутпине сулăнаççĕ, вĕсем ачи-пăчисем те выçă çаврасçĕ.

Пирĕн социалисмăла асăл çĕршывра капиталисмăла тĕнчен пурнăçĕсенне сапса салатăр. Ăçĕрăмăсене чăн-чăнах пирĕн хĕрăмĕсем

Испанири фронтсенче

Лерида патӗнчи сăпаçусем

Испанири Хӗвелтухăç фронтенче Лерида ăйтăл хула сыхăнче калама сук хайар сăпаçусем пыраççĕ. Сак хула Барçелонăна кайакан тĕп çул çинчи чи кирлĕ пункт пулса тăрать. Лериддра Оборона Комитетне туна.

Палхавçасем Фрагă тата Барбастро ăйтăл хуласене ăшшăнна. Вĕсем çав хуласене сывлăшпан бомбăсем, пăрахнă хыççăн тин ăшшăнма пултарнă. Вăл хуласем çине бомбăсем пăрахас çĕре Германипе Итали самолăчĕсем, пурĕ 200 ăхăн хутшăннă. Фрагă хулинче бомбăсем пăрахнине 1.500 çын ытла вилнĕ, вĕсем хушшинче хĕрарăмсемпе ачасем 400 шутланаççĕ. Барбастро хули çунать. Мартăн 29 мĕшĕнче фашиссен самолăчĕсем Лерида хули çине виçĕ хутчен пырса бомбăсем пăрахнă. Йулашки виçĕ кун хушшинче республикăнецсем фашиссенне 22 самолăт персе ăкернĕ.

Теруел районĕнче республикăнецсем наступлени тума пуçланă. Унта правительствă чăçĕсем малалла кайнă.

Палхавçасен авиацийĕ Ватасĕрти тинĕс çыранĕсенче лараканă хуласене халĕ те ним хĕрхенмесĕр çĕмĕрсе пырать. Кастельйонре пуçланнăран ачасем выртакан пулĕме çĕмĕрнĕ, Таррагонре—шкул çуртне инсе антарнă. Çав хуласенче иккĕшĕнче те вилнисем нумай пулнă.

Испанири профсойузсен руководстви, Испани правительствин пуçлăхĕ Негрин сĕннĕ тăрăх, „ирĕклĕх добровольецсенчен" 100 пин çынлă çар организацилет. Кунсăр пуçне 40 пин рабочине укрепленисем тăвас ĕçе йăраççĕ. Çав çарсене çынсем пухма пуçланă та ĕнтĕ. Испанири çамрăксен социалисла Пĕрлешĕвĕн ĕçтăвкан комитечĕ çара хăйсен „ирĕкĕпе кайакансенчен пĕр дивизине пилĕк кун хушшинче туса çитернĕ. Иккĕмĕш дивизине те тăваççĕ.

(ТАСС).

Куйбышĕкри пăрахутсем йăсакан савăтра социалисăмла ăмăрту ăнăçĕ сăралса пырать. „Рогнеда" пăрахутăн бригади ăмăртура чи малта пырать.

Укерчĕн синчĕ: С. И. Мăвченкă механни хăйĕн помощникĕ В. Д. Михердавпа пĕрле пăрахут йăсас ĕçре

Р. Бертрам фото-укерчĕкĕ (Сойузфото).

Рабочисем Испанине хĕçпăшал, продовольстви туйанма ирĕк пама ыйтаççĕ

ПАРИЖ, мартăн 29-мĕшĕ (ТАСС). Буланрă, Париж çывăхĕнче, пысăк митинг пулса иртнĕ, унта Рено савăчĕсенчи тата ытти савăтсенчи рабочисем-металлистсем 30 пин çын ытла пулнă. Рабочисем ăшшăнă резолюцине забастовкă тăвакан металлиссемпе пĕр шухăшлă пулнине палăртнă, Ăçум правительствин забастовкă тăвакан савăт хушшинчи рабочисене саккунла ыйтăвĕсене пурнăçа кĕрттермелле, тенĕ. Резолюцире Франците республикала Испани хушшинчи чикĕне уçмала, Ăçум правительствипе республикăлă Испанине хĕçпăшал, продовольстви илме май парас тĕлĕшпе тăвакан ĕçсене рабочисем пулăшаççĕ, тесе çырнă.

Германи Румынийе хĕсесси вăйланать

ВАРШАВĂ, мартăн 29-мĕшĕ (ТАСС). Полъшăн салтăм оппозицийле „Курйер Варшавский" хаçатăн Бухарестри корреспонденчĕ, Австрин Дунай ăхăн шывĕ çинчи чикĕре хурал тăракан флотне Германин тинĕс-çăр флочĕн пуçне кĕртни Румынири политикă çинчен хыпа хумхантарать тесе çырать. Çакна фашисла Германи Дунай сывăхĕнчи государстваçсене тĕрех хăратни пулать, тесе шутлаççĕ.

Германин моторизацийленĕ çарне кирлĕ Румыни нефтине Германи хăй аллине çавăрса илме ĕмĕтленнине палăртса, корреспондент „Германи Дунай çинче çăр флочĕ туни Германи Румынине хĕсесси вăйланнине пĕлтерет" тесе çырать.

Годжа сăмах тухса калана

ПРАГА, мартăн 29-мĕшĕ (ТАСС). Мартăн 28-мĕшĕнче, каçхине Чехословаки правительстви пуçлăхĕ премьер-министр Годжа радио тăрăх сăмах тухса калана. Вăл правительствă ячĕпе Чехословаки халăхне чĕнсе калана. Премьер Чехословаки правительстви хăйĕн тулти политикине хăй мартăн 4-мĕшĕнче, парламентра калана платформă тăрăх тытса пырать, тесе палăртна. Мартăн 4-мĕшĕнче Годжа Чехословаки çине Германи тапăнас мĕн пулсан, Чехословаки халăхĕ хăйĕн никама пăхăнса тăманлăхĕшĕн тата ирĕклĕхшĕн мĕн пур вăйна кересшĕ, тесе калана.

Гейнленла парти активланни тата правительствă çойузвĕнчен нимĕç аграрийĕсен, нимĕçсен христианла-социалисла партисем тухни çинчен каласа, Годжа Чехословаки çак çĕр çине тимлĕн пăхать, „кăшăрăри çĕршывра савнашкал ĕç пулни Европă карттине, государствăсен сыхăнуне улăштарасси патне илсе пынине" пĕлтерет тесе палăртна.

Чехословакири вак халăхсен пур ыйтăвне те Чехословакири конституцийĕ тата тĕнчери договăрсем тăрăх татса парасси çинчен калаçа, премьер Чехословаки правительстви „Ăрăçĕршыв кирек мĕнле формăпа та, йĕ экономикăлă, мотралле, йĕ политикăла хĕсенне те тӳсме пултараймасть" тенĕ.

Малала премьер Годжа центрти Йевропăри лару-тăру питĕ йывăрринне палăртна, халăха йăланах хатĕр тăма чĕннĕ. Йулашкинчен: Пирĕн халăх та государствăна тăсирĕп, вăйла. Унăн правительстви те вăйлă тата çирĕп" тесе калана.

Хăвăрт, йӳнĕ, лайăх тумала

(Йулашки)

лама ӳкрăм хуралсем йĕркеленĕ, ӳкрăм гаражсем т. ыт. те туна. Çаксем пурте поçолăксене, гаражсене тата ытти çĕре пĕрле тума май килнĕ çинченех пулнă, сава ытлашши укçа пĕтерттерĕ.

Правительствă постановленийĕ проекстпа çметă организацийĕн ĕçĕнче пулнă пысăк ситменлĕхсене пĕтерсе хураç. Промышленнăс строительствинчи проекстпа çметă тумали инструкци проект тăвас ĕçе вăлăнă,катартса парат—проект заданийĕ, çметăпа пĕрле техникăла проект, рабочă чертăжсем пуласçĕ. Кашни çирĕппĕн кăтартса панă вăхăтсенче тумала.

Проект тăвассни пысăкăшĕ чылайăх чакнă. Ӳкрăмăнах техникăла пройектсемпе рабочи чертăжсен ĕçĕн пысăкăшшне чакарнă. Проект организацисене типăвăй проектсемпе анлăн усă курма пуснă. Алансем, ханхасем, вăхăтлăх строительйер тавраштăсем вăлăн работи чертăжсене тума чарнă. Вăл ĕçсем стандартлă, тата типăвăй пайсен адъйомĕсем тăрăх пулса пымала, проектировщикисене строительствă хакне пăхса ĕçлĕçĕн тӳлессине чарнă.

Проект-çметă ĕçĕнчи пысăк çитменлĕхсене пĕтерес ĕçре пĕтĕм предприятишĕн техникăпа экономикă ĕнерлĕх ӳнăрăлă тата вĕсен ӳкрăм пайĕсене çыхăнтарас тĕлĕшпе йертсе пыракан проект организацисене ӳкрăмăн тĕлĕшпе катартса пани пысăк вырăн йышăнса тăрать. Ку йертсе пыракан организацине пĕтĕм пройект ĕçĕнĕн ответ тытакан инженера лартмала.

Ку тăрăничен, йăлан пекех, кун пекки пулман. Çавă вара пысăк ситменлĕхсем патне илсе пыпа. Хăшпĕр чухне проект организацисене пĕр-пĕринпе çыхăнтарса тăман пирки пройектсене тавасси сапăнчăклă пулса пынă май, халăх тăшманĕсем сăтăрласа пысăк строительствăсем тăвассине арпаштарса пăсса пынă. Ака, сăмахран, пĕр строительствăра пысăк механически савăт пекех çав тери пысăк механически цехсем тума проект тунă. Пройект тăрăх ку мастерскойсене предприятин пĕтĕм производствăлă цехĕсенче ĕçлеме инçе çын кирлĕ, çавăн чухлĕ кирлĕ пулнă.

Ĕçлемели йăпаласене ытлашши пĕтерессине ĕç вăйне нумай тытассине хирĕç кĕресшĕ çинчен правительствă кăтартса пани пысăк вырăн йышăнса тăрать. Сак кăтартусен малтанхи утăмĕсемех чылай укçа перекетлеме çул уçса параççĕ. Хăшпĕр строительствăсенче ытлашши вăй пĕтересшĕ, строительствă лаптăкĕсене тăвассинче тата ытлашши ĕç вăйĕ тытассине чакарни вуншар мĕлйун тенкĕ укçа перекетлеме май парать.

ССРС Халăх Комиссарĕсен Совечĕн постановленийĕпе проектпа çметă ĕçĕнчи пысăк çитменлĕхсене уçса палăртрĕ. Вăл проектировщикисене строительсен пĕтĕм çарне боҫшевикла программăпа хĕçпăшаллантарчĕ. Пройект тăвас çĕрти чăтма çук пысăк çитменлĕхсене пĕтересси, пройектпа çметă организацисенчи пĕтĕм работниксен, пĕтĕм строительсен тивĕçлĕ ĕçĕ пулса тăмала. Техникă йĕнчен малта, хăк йĕнчен йӳнĕ, васкавлă, ĕçе йăма пур йĕнчен те хатĕр социализăмла предприятисем тăвасси—акă мĕн ыйтăт çĕршыв проекстпа çметă ĕçĕнчи работниксемпе строительсенчен. Çав хушăсем пурăнаçа кĕмеле.

(ТАСС).

Италипе Германи Испанине вăрçă хатĕрĕсемпе çарсем йăрсах тăраççĕ

БАРÇЕЛОНĂ, мартăн 29-мĕш. Наци обороний министĕрстви Италипе Германи интервенчĕсемпе пăхăнăçăсем йулашки вăхăтра çарсем тата вăрçă хатĕрĕсем çĕнĕрен пумай илни çинчен пĕлтерет.

Февралĕн 27-мĕшĕнче „Юнкерс—86" йышши икĕ самолăтпа тӳрех Бургоса кайма Тотонран, Штраузундран инçех мар, пурĕ 28 немĕç ăотчикĕсем вĕçсе тухнă.

Февралĕн 28-мĕшĕнче Португалипе, унтан Испанири фашиссем патне кайма Магдебургри çар шкулĕнчен немĕç ăотчикĕсем 80 çын вĕçсе тухнă.

Мартăн 19-мĕшĕнче Цельлдорфри аэродромран 54 немĕç ăотчикĕ вĕçсе тухнă.

Мартăн 16-мĕшĕнче Севильйене ес „Франа Фашио" йăтла пăрахут çитнĕ. Вăл Итали ăотчикĕсене пурĕ 250 çын илсе пынă.

Мартăн 2-мĕшĕнче Бильбаона пăрахутсем немĕçсен чăçĕсене илсе пынă. Мартăн 10-мĕшĕне 11-мĕшĕнче каллех тăвата пăрахут çитнĕ. Вĕсем Италирен çакăн чухлĕ çарсем илсе пынă: çуран çарсем 4.500 çын, чернорубашечниксем текеннисене 500 çын, 90 ăотчик, 200 артиллерис тата техниçе шофер. Кунсăр пуçне çав пăрахутсем çинчен 15 истребитĕл, виçĕ бомбардировщик, танксем: пысăкскисем—пилĕк, пĕчĕкскисем—вунна, чысăк калибрдă авиаци бомбисем 300, тупăсем тата пулеметсем, снарйадсем нумай пушатна.

Мартăн 16-мĕшĕнче Испанири пăлхавçăсен „Мар Негро" йăтла пăрахутчĕ Кадикса çитнĕ. Вăл Италирен илсе пынă вăрçă хатĕрĕсене пушатнă.

Мартăн 19-мĕшĕнче Италин çар судни Кадикспа винтовкăсемпе патронсем пушатнă.

Мартăн 11-мĕшĕнче Италин икĕ пăрахутчĕ Алхесирасе Италин çар специалисĕсене илсе çитернĕ. Вĕсене сийĕнчех Сарагосăна ăсатнă.

Мартăн 11-мĕшпе 13-мĕшĕнче Сеутаран Алхесирасе марокканĕсем çитнĕ. Вĕсем хушшинче вунултă çула çитнĕ ачасем 240 пулнă.

Мартăн 11-мĕшĕнче Кадикса Италин икĕ пăрахутчĕ çитнĕ. Вĕсем 40 грузовик илсе пынă. Грузовиксем çине авиаци материалĕсем тата ытти вăрçă хатĕрĕсене тийенĕ. Çав кунхинех виçĕ немĕç пăрахутчĕ Биљбаора çирĕм сакăр сантиметрлă тупăсем пушатнă. Биљбао портне кашни ернерех Германирен артиллери снарйаженийĕсем килсе тăраççĕ. Вĕсене нимĕçсен „Емден" йăтлă крейçерĕ сохласа пырать. Вăрçă хатĕрĕсем, çар специалисĕсем тата артиллеристсем илсе пырас тĕлĕшпе фашиссем, Биљбао порчĕсĕр пуçне, Испанин çурçĕр йĕнчи ытти порчĕсемпе тĕ усă курçĕç. Сăмахран, Пасахеса çĕнĕ системапа тунă тупăсем пурĕ вăтăр çитнĕ. Вĕсене Франкопа Испани чиккине лартса тухнă. Унта васкасах укрепленисем тăваççĕ.

Мартăн 18-мĕшĕнче нимĕçсен пăрахутчĕ Виљйа Альйесмара вырăсе батарей пушатнă. Вĕсен калибрĕ—çĕр алă пилĕк милиметр.

Миноносĕнсен пур ескадрилйисем те Кадикспа тăраççĕ. Вĕсем çинчи çынсем йăлтах нимĕçсенех, анчах вĕсем хăйсен формисемпе çӳремеççĕ.

(ТАСС).

Китайри вăрçă

Китай çарĕсен ăнăçлă ĕçĕсем

Китай çарĕсем Çурçĕр Китайри Исйаң районĕнче (Шаньдун провинцин кăнтăр пайĕнче) Йапони командующийĕне Чжу Де пĕлтернĕ тарăх, йапонецсем Çурçĕр Китайра партизансем вăрçакан районсем çине бактерилĕ бомбăсем (тӳрлĕ чир-чĕрсĕр микробесем тултарна бомбăсем) пăрахма хатĕрленеççĕ.

Çар командованийĕ Китай правительствине, Китай халăхне, тенчери халăхсене, Лигă нацине, пĕтĕм тĕнчери пролетарилĕ тата демократилĕ партисене Йапони военщинин мирлĕ пурнăкан халăхсене тискеррĕн вĕлерекине хирĕç тăма чĕнет, çавăн пекех тата сывлăшпан тапăнассинчен сыхланас ĕçсе организацилес тĕлĕшпе Китай халăхне пулăшма чĕнет.

Йапонецсен пуканеле „правительстви"

ХАÑКОУ, мартăн 28-мĕш. Мартăн 28-мĕшĕнче йапонецсем „Китай республикин çенĕле правительствине" туни çинчен пĕлтернĕ. Ку „правительствана" чылай вăхăт хушши Йапонин агенчĕсем пулнисенчен туна.

Нанкинран пĕлтернĕ тарăх, „правительства" туса лартса хăтланни йапонецсем ним хăвармиччен çаратна, пачах та халăхсем пуламан, Йапони офицерĕсем çеç пурăнакан хулара пулса иртнĕ.

Фронтсенчи лару-тăру çине пăхсан, Йапони штабĕ „правительства" туса хурас тесе ытлашши васкани курăнать. Йапони çарĕсем Тайаң-Цзинь—Пукоу чукунçулĕн икĕ вĕçĕне те наступлени тума пуçланăранпа виçĕ уйăха йăхăн иртрĕ пулин те, çав вăхăтра Китай çарĕсем татăклăн хирĕç тăнисĕр пуçне, центрĕсĕрсем те чылай турĕç. Хуанхе йăхăн шывĕ патĕнче тата Ичжоупа Линчан çывăхĕнче (Шаньдун провинцин кăнтăр пайĕнче) Китай çарĕсем Йапони çарĕсене центрни çак районра йапонецсен наступленине çапса хуçас хăрушлăха кăларса тăратаç.

(ТАСС).

Совет Союзĕ тăрăх

●● Совет металлургине ӳстерес пырас ĕçре пысăк та чапла ăсăлăх ĕçĕсене тунăшăн ССР Сойузĕн Верховнăй Совет Президиумĕн Указĕпе М. А. Павлăв академикне Ĕçлĕх Хĕрле йăлав ордĕнĕ парса наградăланă.

●● ССР Сойузĕн Верховнăй Совечĕн Сойуз Совечĕн Председателĕ Заместителне Трофим Денисович Лысенко академикне Йăлхуçалăх ăсăлăхĕсен Ленин ячĕпе тăракан Академин президентне суйланă.

●● Çурхи ака ĕçне Сойузри 30 республикăсемпе облăссем туса пырассĕ. Мартăн 25-мĕшĕ тĕлне колхозсемпе совхозсем çурхи тырăсене 3.113 пин гектар акнă. Вăл иртнĕ çулта çак вăхăт тĕлне акниченех 886 пин гектар ытларах пуçлат.

●● Каçалхи çул Арменири колхозсем 14.500 гектар çине çĕрулми лартаççĕ. Ку вăл пĕлтĕрхи хисеппи 2.500 гектар ытларах пулать. Çапла вара Армени республики çĕрулминпе йăкарпан турттаса килмесĕрех пурăнма пултарать.

●● „Мускав тинĕсĕ" пăртан талăк, шыв нумай тăракан вырăнсене çурхи шыв тулса пырать. Çывăх куçенче пулăçсем тытма „тинĕсĕ" пулăçсен бригади (45 çын) туханăт. Çак хĕлре „Мускав тинĕсĕнче" пăр айĕнчен 400 центнĕре, йăхăн пула тытнă.

●● Украинăпа СС Республикĕн территорийĕнче Украинăпа Верховнăй Советне суйламали суйлав округĕсене пурĕ 304 туна. Украинăри хуласемпе йăлсенче Украинăпа СС Республикин Конституцине тата суйлав саккунне вĕрентмели кружокссем пурĕ 205 пин организацилене. Кружокссенче суйлăвçасем 5 мĕлйун çын ытла вĕренеççĕ.

●● Орлов облăçĕнчи кăнтăр районсенчи колхозсем çураки çурхи тума тухна.

●● Ленинград облăçĕнчи вунпиçĕ йуханшывсемпе кулĕçĕнче кăсал пассажирсемпе грузсем илсе çӳрекен пăрахутсем тата катĕрсем çӳреме пуçласçĕ. Çĕнĕрен пăрахутсем çӳремели шыҫулĕн тăршшĕ 500 километра йăхăн шутланать.

●● Апрелĕн 5-мĕшĕнчен пуçласа 15-мĕшпе çитеччен Мускавра Азербайджан искусствин вунăкунăйĕ пулса иртет. Мартăн 28-мĕшĕнче çав вунăкунăйăра пулакансем—700 çын Бакуран Мускава килме тухна.

(ТАСС).

Биробиджан 10 сул тултарни

Вунă çул кайала Инçет-Хĕвелтухăç крайĕн пуйан пайĕсенчен пĕрне—Биробиджан районне, ССР Сойузĕн Ĕçтăвакан Тĕп Комитет Президиумĕ йышăннă решени тăрăх, йĕврейсем ваҫҫи уйăрса панă.

Ленинла-сталинла наци политики йĕврей халăхне совет çĕршывĕн мĕн пур халăхĕсемпе таччăн пĕрĕçсе, вĕсемпе туслă пулса, ирĕклĕ, телейлĕ пурнăç тума май пачĕ. Биробиджана уйăрса парасси çинчен кăларнă декретпа йĕврей халăхĕн экономикине тата культурине ӳстерес вăйлатас ĕнтĕ пысăк утăм туна.

Çав тапхăр хыççăнхи 10 сул вăл — малтанхи куçса пыракан сем Тихоҫкайа поçолкине (халь Биробиджан хули) вырнаçна çулсем, тайгана алла илес тĕлĕшпе çине тăрса ĕçленĕ çулсем пулнă. 1934 çулта совет правительствин решенипе Биробиджанран йĕврейсен автономлă облăçне туса хуна. Ку вăхăтра Биробиджана 20 пин йĕврей ĕççынни йăланлăхах пырса пурăнма пуçлана. Куçса пынă йĕврейсем унта пурăнакан сынсемпе таванла пĕрлешсе Амур çыранĕсем хĕрринче çĕнĕ, социалисăмла облăç тăваççĕ.

Кунта пĕр промышленнăсла предприйатя те пулман. Халĕ 6 пысăк хапăк, 5 кирпĕч савăче тата вуншар ытти пĕчĕк предприятисем туна, вĕсем пурте ĕçлеççĕ.

Йалхуçалăхĕ те вăйлансах пырать. Куçса пынă йĕврейсен колхозĕсенче 50 пин гектар йăхăн çĕр ĕмĕрлĕхех çирĕплетесе панă. Акмали çĕр лаптăкăнче 1937 çулта 38 пин гектар шутланнă. 10 çул хушшинче 20 пин гектар лачака тирпĕтсе акма йӳрăхла туна.

Йĕврейсен автономлă облăçĕнче — 120 шкул. Вăл шкулсенче 15 пин ача вĕренет. 4 техникум туна. Ачасен музыка тата балет шкулĕсене ӳсна. Биробиджан хулинче пысăк çуртсем, йĕврейсен государствăн театрĕ, автомобиль транспăрчĕ пур.

Йĕврейсен автономлă облăçĕ, Сталинла Конституци йăлавĕ айĕнче чечекленекенскер, пĕтĕм тĕнчери йĕврей ĕççыннисен шанчăкĕ пулса тăрать. Ун çинчен ССР Сойузĕн çывăхри йĕврей ĕççыннисене çĕр ĕмĕрлĕсене парассине ĕçлекен Пĕтĕм Сойузри общăсĕна адрĕсене йӳт çĕршывсенчен килекен нумай çырусем каласçĕ.

(ТАСС).

Аэростатсен ушкăнлă вĕçевĕ

Мартăн 29-мĕшĕнче, ирхине, Мускавăри Дирижабль порчĕн çуллахи площадкинчен вунсакăр аэростат вĕçсе хăпарнă. Вĕсем аванах çĕр çине анса ларни çинчен Мускавра 20 сехет тĕлне хыпар илнĕ. Аэростатсем Дзержинскин ячĕпе тăракан чукунçул сывăхĕнче,—Подольскипе Столбовайа станцисем хушшинчи районра анса ларнă.

Ытти хăшпĕр аэростатсем халăх пурăнман вырăнсенче анса ларнă пулмала, çавăнпа вĕсем çинчен хыпарсем илмен-ха.

(ТАСС).

Осоавиахим лотерей билетне хаваçсăн илтĕмĕр

Вăрçăлă Тӳрăçĕрсен Сойузĕн Чăваш Советĕнче ĕçлекенсем Осоавиахимăн 12-мĕш лотерей билетне 110 тенкĕлĕх илчĕç. Ӳйăмăн илсессĕн, Аввакумăв 10 тенкĕлĕх, Воробйов 20 тенкĕлĕх, Коланăв 25 тенкĕлĕх, Тимофейĕв 50 тенкĕлĕх илчĕç.

Ф. Тимофейĕв.

Атăл çинче

Мартăн 18-мĕшĕнчен пуçласа мартăн 31-мĕшĕне чиртичĕнче Атăл шывĕ 24 сантиметр хăпарнă.

Кăçал Атăл шывĕ ытти çулсемпе танлаштарсан вăтам виçерен ытларах хăпармала.

Ответлă рĕдактăр Н. М. СЕМЕНАВ.

Чăваш АССР Çĕрĕç халăх комиссариатĕнче ĕçлесе пурăнă агроном

Иван Алексейевич ЛОМОНОСĂВ

нумай вăхăт чирлесе пурăннă хыççăн кăçалхи мартăн 30-мĕшĕнче вилни çинчен Çĕрĕç халăх комиссариатĕнче ĕçлекенсен коллективĕ хурланса пĕлтерет.

Ӳтне апрелĕн 1-мĕшĕнче 4 сехетре, Чувашкайа урамри 1-мĕш № çуртран пытарма илсе кайаççĕ.

„Чăваш Коммунĕ" сырăнса илмели хакссем: 12 уйăха—30 т., 6 уйăха—15 т., 3 уйăха—7 т. 50 пус, 1 уйăха—2 т. 50 пус. Алçырăвсене кайала памаççĕ.

Уполномоченный Чувашглавлита № 162 Гор. Чебоксары, Типография № 1 Чувашполиграфтреста. Заказ № 197. Тираж 15.665 25—94 см. 1—1 п. л.